

Příloha k protokolu o SZZ č. ....
FF JU v Č. Budějovicích
Vysoká škola: .....

Ústav estetiky

22. 6. 2010

Datum odevzdání posudku: .....

Hana Laipoldová

Jméno: .....

Estetika

Obor: .....

Recenzent * / Mgr. Denis Ciporanov,
Ph.D.

diplomové práce

Vedoucí */

Mgr. Jan Staněk, Ph.D.

.....

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Problém znaku v surrealistické fotografii

.....
(téma)

Hana Laipoldová se ve své bakalářské práci zaměřila na téma, které vyžaduje práci s náročnými filosofickými koncepty a kterému navíc není v odborných textech o fotografii věnována přílišná pozornost. Sám tento fakt autorku bakalářské práce nutí k náročnému výkonu a nijak ji situaci neulehčuje. Uchopení tématu je navíc komplikováno tím, že problému estetiky surrealistické fotografie předchází nutnost pojmově uchopit estetiku fotografie jako takové, která sama je předmětem soustavné a koncepčně založené kritické reflexe teprve v posledních desetiletích.

Autorka si jako klíč k uchopení estetiky surrealistické fotografické tvorby zvolila přístup „sémiotický“, který poté rozšiřuje o pohled strukturalistické, resp. poststrukturalistické estetiky. Celý text je psán poměrně čtivě, místy však se vyznačuje neobratným jazykem, v němž některé formulace co do významu znějí trochu naivně, jako například na str.28: „...zvláštní rozporuplnost surrealistického hnutí se dá do jisté míry vyřešit právě pomocí znakovosti surrealistických obrazů“. V první (resp. po úvodu druhé) kapitole se Hana Laipoldová věnuje letmému uvedení do „saussurovského“ pojetí znaku, poté poukazuje na koncepty diadické a triadické sémiotiky a popisuje nejslavnější výsek z široce pojaté kategorizace znaků Ch.S.Peirce, tedy pojmovou trojici „ikon“, „index“ a „symbol“. Tato kapitola nabízí základní pojmovou průpravu pro následné osvětlení povahy fotografického znaku, který je v angloamerické i francouzské estetice fotografie dvacátého století tradičně vykládán jako znak ikonicko-indexikální povahy. Samotné aplikaci výše shrnutých tezí na fotografický obraz je věnována kapitola třetí, v níž autorka poměrně přesvědčivě a na konkrétních příkladech precizuje ty aspekty fotografie, které lze vykládat s akcentem na symbolickou, ikonickou a indexikální povahu znaku. Autorčino shrnutí Mukařovského pojetí díla jako znaku v části 3.1 pak považuji za mírně neukotvené, neboť se k němu v dalších částech práce explicitně nevrací a jeho přínos pro celkové vyznění textu tak není zřetelný.

V nejrozsáhlejší kapitole čtvrté nás Hana Laipoldová seznamuje se základními principy a pojmy surrealistické estetiky a zcela správně poukazuje na souvislosti s freudovskou psychoanalýzou, akcentací snu a automaticností, které stojí v základu Bretonova automatického psaní a ideálu konvulzivní krásy. V závěrečných částech čtvrté kapitoly se text dostává k samotnému jádru tématu. Ještě poměrně suverénně autorka provádí shrnutí konceptu dekonstrukce a obratu k procesu psaní ve filosofii Jacquesa Derridy. Následný klíčový text, v němž Rosalind Kraussová využívá derridovského pojmu „rozmezeření“ mezi znaky, aby podstatu surrealistické fotografie vyložila s ohledem na zapisování, osvobozujícím fotografický znak od závislosti na pevném referentu, však autorka shrnuje velmi letmo. Respektive shrnutí a aplikaci tezí z tohoto textu provádí dále v části „4.4 Způsoby tvorby fotografických obrazů“ a „4.5 Vyřešení problému znaku v surrealistických fotografiích“, kde se čtenář začíná mírně ztrácet v tom, kdy promlouvá autorka a kdy skrze ni promlouvá Kraussová. Obecně lze říci, že ve chvíli, kdy se začíná pojmový aparát zmiňovaných autorů komplikovat, jakoby se u autorky projevila nervozita, která sublimuje v neucelenosti textu, jehož zřetelná osnova se vytrácí.

Každou z uvedených připomínek však lze považovat s ohledem na složitost tématu a pojmového aparátu spíše za méně podstatné. Hana Laipoldová se přípravě věnovala svědomitě, v práci prokázala velmi dobrou schopnost pracovat s texty a filosofickými koncepty v aplikaci na poli estetiky a jako takovou ji také doporučuji k obhajobě s hodnocením:

velmi dobře

Návrh na klasifikaci bakalářské práce: .....

.....
podpis vedoucího bakalářské práce

Čes. Budějovicích 22.6.2010
V ..... dne .....

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------

